

TS. Phùng Thị Thanh

CK.0000074980

**PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU
HỆ THỐNG NGỮ ÂM - ÂM VỊ HỌC VIỆT - MÔNG
ĐỂ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC
LỖI PHÁT ÂM TIẾNG VIỆT
CHO HỌC SINH NGƯỜI DÂN TỘC MÔNG
(Chuyên khảo)**

UYÊN
MIỄU

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

TS. PHÙNG THỊ THANH

**PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU
HỆ THỐNG NGỮ ÂM - ÂM VỊ HỌC VIỆT - MÔNG
ĐỂ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC
LỖI PHÁT ÂM TIẾNG VIỆT
CHO HỌC SINH NGƯỜI DÂN TỘC MÔNG
(Chuyên khảo)**

**NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
NĂM 2016**

01 - 79

MÃ SÓ:_____

ĐHTN - 2016

DANH MỤC CÁC TỪ NGỮ VÀ KÍ HIỆU VIẾT TẮT

/	Hoặc
/**/	Kí tự viết theo phiên âm quốc tế IPA
CTV	Cộng tác viên
vs.	Đối lập với
GV	Giáo viên
HTÂĐ	Hệ thống âm đầu
HTTĐ	Hệ thống thanh điệu
HTV	Hệ thống vần
HTVC	Hệ thống vần cái
HTVK	Hệ thống vần khép
HTVM	Hệ thống vần mở
HTVNM	Hệ thống vần nửa mở
HTVNK	Hệ thống vần nửa khép
HS	Học sinh
HSM	Học sinh người dân tộc Mông
L ₁	Ngôn ngữ thứ nhất
L ₂	Ngôn ngữ thứ hai
PTDTNT	Phổ thông dân tộc nội trú
PVTLKS	Phạm vi tư liệu khảo sát
TLC	Trường Trung học cơ sở Lao Chải
TMH	Thanh môn hóa
>	Thành (A > B: A thành B)
<	Thành (A < B: B thành A)
TPCTÂT	Thành phần cấu trúc âm tiết
TQH	Thanh quản hóa
TTGDTX	Trung tâm Giáo dục thường xuyên

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	25
Chương 1: CƠ SỞ LÍ LUẬN, PHƯƠNG PHÁP, Ý NGHĨA CỦA VIỆC PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU HỆ THỐNG NGỮ ÂM - ÂM VỊ HỌC VIỆT - MÔNG	40
1.1. Cơ sở lý luận	40
1.1.1. Ngữ âm học và Âm vị học	40
1.1.2. Một số quan điểm truyền thống về cấu trúc âm tiết tiếng Việt	41
1.1.3. Một số quan điểm truyền thống về thanh điệu tiếng Việt	44
1.1.4. Quan điểm truyền thống về thanh điệu tiếng Mông	45
1.1.5. Phân tích đối chiếu/ Phân tích tương phản	46
1.2. Phương pháp nghiên cứu	47
1.2.1. Phương pháp phân tích miêu tả âm vị học	47
1.2.2. Phương pháp phân tích đối chiếu/phân tích tương phản	49
1.2.3. Phương pháp phân tích giao thoa	50
1.2.4. Phương pháp phân tích lõi	51
1.2.5. Phương pháp phân tích thực nghiệm	52
1.2.6. Phương pháp thống kê toán học	52

1.2.7.	Phương pháp điền dã ngôn ngữ học	53
1.3.	Ý nghĩa	53
1.3.1.	Ý nghĩa lí luận	53
1.3.2.	Ý nghĩa thực tiễn	54

Chương 2: PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU ÂM TIẾT VIỆT - MÔNG ĐỂ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC LỖI PHÁT ÂM ÂM TIẾT TIẾNG VIỆT CHO HỌC SINH NGƯỜI DÂN TỘC MÔNG

2.1.	Âm tiết	55
2.2.	Phân tích đối chiếu âm tiết tiếng Việt với âm tiết tiếng Mông	55
2.2.1.	Một số đặc điểm ngữ âm - âm vị học cơ bản của âm tiết tiếng Việt và âm tiết tiếng Mông	55
2.2.2.	Sự tương đồng và khác biệt giữa âm tiết tiếng Việt và âm tiết tiếng Mông	61
2.3.	Các kiểu giao thoa và những khó khăn trong việc thu đắc và phát âm âm tiết tiếng Việt đối với học sinh người dân tộc Mông	66
2.4.	Lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông	68
2.4.1.	Lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông - Trường Lao Chải	70
2.4.2.	Lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - TTGDTX Sa Pa	73
2.4.3.	Lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - Trường PTDTNT Sa Pa	74

2.5.	Lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt và vấn đề giao thoa ngữ âm - âm vị học âm tiết của học sinh người dân tộc Mông	75
2.6.	Một số giải pháp khắc phục lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt cho học sinh người dân tộc Mông	75
2.6.1.	Giải pháp về công tác chuẩn hóa giáo viên dạy tiếng Việt cho vùng đồng bào dân tộc Mông	75
2.6.2.	Giải pháp sử dụng kết quả phân tích đối chiếu hệ thống ngữ âm - âm vị học Việt - Mông để khắc phục lỗi phát âm âm tiết tiếng Việt cho học sinh người dân tộc Mông	76
2.6.3.	Giải pháp về công tác xây dựng chương trình giảng dạy tiếng Việt	77
Chương 3: PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU HỆ THỐNG THANH ĐIỆU VIỆT - MÔNG ĐỂ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC LỖI PHÁT ÂM THANH ĐIỆU TIẾNG VIỆT CHO HỌC SINH NGƯỜI DÂN TỘC MÔNG		80
3.1.	Thanh điệu và các đặc điểm ngữ âm - âm vị học của thanh điệu	80
3.1.1.	Thanh điệu	80
3.1.2.	Các đặc điểm ngữ âm - âm vị học của thanh điệu	80
3.2.	Phân tích đối chiếu hệ thống thanh điệu tiếng Việt với hệ thống thanh điệu tiếng Mông.	82
3.2.1.	Hệ thống thanh điệu tiếng Việt	82
3.2.2.	Hệ thống thanh điệu tiếng Mông	88
3.2.3.	Sự tương đồng và khác biệt về đặc điểm ngữ âm - âm vị học giữa hệ thống thanh điệu tiếng Việt và hệ thống thanh điệu tiếng Mông	95

3.3.	Các kiểu giao thoa và những khó khăn trong việc thu đắc và phát âm thanh điệu tiếng Việt đối với học sinh người dân tộc Mông	103
3.3.1.	Giao thoa dưới mức khu biệt	103
3.3.2.	Giao thoa trên mức khu biệt	104
3.3.3.	Giao thoa tái thuyết sự khu biệt	104
3.3.4.	Giao thoa thay thế âm tố	106
3.4.	Lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông	107
3.4.1.	Lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông - Trường Lao Chải	108
3.4.2.	Lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - TTGDTX Sa Pa	115
3.4.3.	Lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - Trường PTDTNT Sa Pa	116
3.5.	Lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt và vấn đề giao thoa ngữ âm - âm vị học về thanh điệu của học sinh người dân tộc Mông	117
3.6.	Một số giải pháp khắc phục lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt cho học sinh người dân tộc Mông	119
3.6.1.	Giải pháp về công tác chuẩn hóa giáo viên dạy tiếng Việt cho vùng đồng bào dân tộc Mông	120
3.6.2.	Giải pháp sử dụng kết quả phân tích đối chiếu hệ thống ngữ âm - âm vị học Việt - Mông để khắc phục lỗi phát âm thanh điệu tiếng Việt cho học sinh người dân tộc Mông	120
3.6.3.	Giải pháp về công tác xây dựng chương trình giảng dạy tiếng Việt	122

Chương 4: PHÂN TÍCH ĐỐI CHIẾU HỆ THỐNG

PHỤ ÂM ĐẦU VIỆT - MÔNG ĐỀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC LỖI PHÁT ÂM PHỤ ÂM ĐẦU TIẾNG VIỆT CHO HỌC SINH NGƯỜI DÂN TỘC MÔNG	125
4.1. Âm đầu	125
4.2. Phân tích đối chiếu hệ thống phụ âm đầu tiếng Việt với hệ thống phụ âm đầu tiếng Mông	125
4.2.1. Hệ thống phụ âm đầu tiếng Việt	125
4.2.2. Hệ thống phụ âm đầu tiếng Mông	128
4.2.3. Sự tương đồng và khác biệt về mặt ngữ âm - âm vị học giữa hệ thống phụ âm đầu tiếng Việt và hệ thống phụ âm đầu tiếng Mông	136
4.3. Các kiểu giao thoa và những khó khăn trong việc thụ đắc và phát âm phụ âm đầu tiếng Việt đối với học sinh người dân tộc Mông	140
4.3.1. Giao thoa dưới mức khu biệt	140
4.3.2. Giao thoa trên mức khu biệt	140
4.3.3. Giao thoa tái thuyết sự khu biệt	141
4.3.4. Giao thoa thay thế âm tố	141
4.4. Lỗi phát âm phụ âm đầu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông	141
4.4.1. Lỗi phát âm phụ âm đầu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông - Trường Lao Chải	142
4.4.2. Lỗi phát âm phụ âm đầu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - TTGDTX Sa Pa	147
4.4.3. Lỗi phát âm phụ âm đầu tiếng Việt của học sinh người dân tộc Mông lớp 9 - Trường PTDTNT Sa Pa	149